

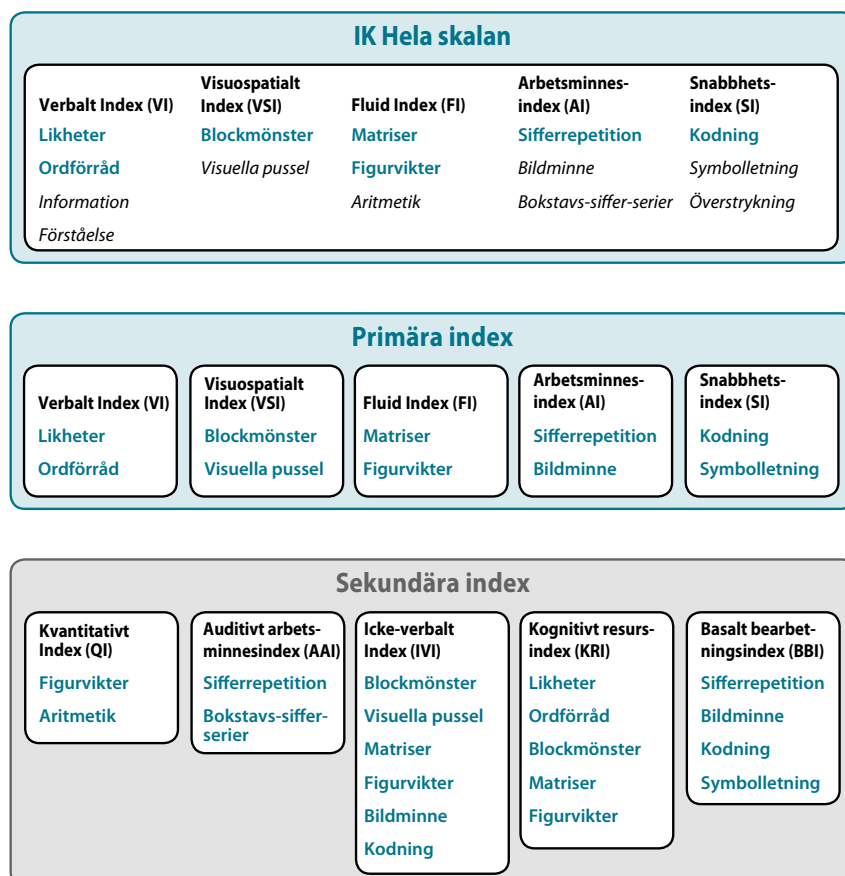
Sammanfattning av förändringar mellan WISC-IV och WISC-V

Nedan redovisas översiktligt de förändringar som genomförts i samband med revideringen av WISC-IV till WISC-V. Först beskrivs förändringar som genomförts i struktur och terminologi, därefter fokuseras på de ingående deltesten.

Förändringar avseende skalans struktur och terminologi

Strukturen i WISC-V skiljer sig från strukturen i WISC-IV. En förändring är att WISC-V har en femfaktorstruktur i och med tillägget av en ny fluidfaktor. Denna faktor innehåller ett nytt deltest (Figurvikter), samt ett deltest som i WISC-IV hörde till Perceptuell funktion index (Matriser). Indexet Perceptuell Funktion Index har döpts om till Visuospialt Index och innehåller Blockmönster samt ett nytt deltest – Visuella pussel. Arbetsminnesindex (Arbetsminne index i WISC-IV) innehåller ett nytt deltest, Bildminne. Snabbhetsindex (Snabbhet index i WISC-IV) kvarstår oförändrat. Verbal funktion index i WISC-IV benämns i WISC-V Verbalt index och är oförändrat sånar som på att deltestet Slutledning utgått ur WISC-V.

WISC-V har såväl *primära* (faktoranalytiskt baserade) som *sekundära* (teoretiskt baserade) index, samt ett *helskalemått*, HIK. Index och ingående deltest framgår av figuren nedan.

Figur 1.1 Strukturen i WISC-V.

Det rekommenderas att de tio primära deltesten administreras när man önskar göra en omfattande bedömning av ett barns kognitiva fungerande. Förutom HIK kan då även de fem primära indexen – Verbalt Index, Visuospialt Index, Fluid Index, Arbetsminnesindex och Snabbhetsindex – fastställas.

Till skillnad från WISC-IV, ges i WISC-V möjlighet att även beräkna så kallade sekundära index; Kvantitativt Index, Auditivt arbetsminnesindex, Icke-verbalt Index, Kognitivt resursindex (i WISC-IV benämnt GAI) och Basalt bearbetningsindex fastställs baserat på kombinationer av primära och sekundära deltest. Dessa sekundära index kan vid behov administreras för att få en bredare bild av ett barns kognitiva fungerande.

För att beräkna HIK i WISC-V krävs 7 deltest, mot 10 i WISC-IV. För att beräkna samtliga 5 primära index måste 10 deltest administreras, och för att räkna fram samtliga 5 sekundära index krävs administrering av 12 deltest. En annan skillnad mot WISC-IV är att det i WISC-V endast är möjligt att göra en ersättning av ett deltestresultat för att fastställa HIK. Ersättningsdeltest är skrivna i kursiv stil i figuren (vid IK Hela skalan) och ersättningen måste göras inom ett och samma index. Inga andra ersättningar är tillåta.

I tabellen nedan beskrivs översiktligt vad indexen mäter.

Tabell 1.3 Presentation av indexen, med förkortningar och kortfattade beskrivningar

Index	Förkortning	Beskrivning
Verbalt Index	VI	Indexet avser att mäta förmåga till verbal begreppsbildning och slutledning samt tillägnad kunskap.
Visuospatialt Index	VSI	Indexet avser att mäta förmåga till visuospatial bearbetning, analys av förhållandet mellan helhet och delar samt visuomotoriska färdigheter.
Fluid Index	FI	Indexet avser att mäta "fluid" begåvning, förmåga att tänka logiskt och abstrakt utifrån icke-verbala problemlösningsuppgifter.
Arbetsminnesindex	AI	Indexet avser att mäta förmåga till uppmärksamhet, koncentration samt både visuellt och auditivt arbetsminne när det gäller enkel och okomplicerad information.
Snabbhetsindex	SI	Indexet avser att mäta förmåga till automatiserad bearbetningshastighet, uppmärksamhet, kognitiv flexibilitet samt perceptuell snabbhet när det gäller enkel och okomplicerad information.
IK Hela skalan	HIK	Resultatet utgör ett samlat mått på kognitiv funktionsnivå; logiskt tänkande, förmåga till problemlösning, kunskapstillägnande, arbetsminne och bearbetningshastighet.
Kvantitativt Index	QI	Indexet avser att mäta förmåga att förstå och använda kvantitativa begrepp, abstrakt resonering och arbetsminne.
Auditivt arbetsminnesindex	AAI	Indexet avser att mäta minnesomfång, uppmärksamhet och koncentration.
Icke-verbalt Index	IVI	Indexet avser att mäta förmåga till problemlösning och bearbetningshastighet vid uppgifter som presenteras icke-verbalt.
Kognitivt resursindex	KRI	Indexet ger, liksom HIK, ett mått på generell begåvning, men är mindre känsligt för inflytande av arbetsminneskapacitet och bearbetningshastighet.
Basalt bearbetningsindex	BBI	Indexet ger ett mått på informationsbearbetning och arbetsminneskapacitet när det gäller enkel och okomplicerad information.

Förändringar avseende deltest

Det finns tre nykonstruerade deltest i WISC-V: Visuella pussel (Visuospatialt Index), Figurvikter (Fluid Index) och Bildminne (Arbetsminnesindex). I dessa deltest är uppgifterna av visuell karaktär. Deltesten Bildkomplettering och Slutledning har utgått ur skalan.

Begreppen ordinarie och kompletterande deltest har utgått och i WISC-V används begreppen primära och sekundära deltest. Nedan finns en kort beskrivning av skillnader av deltesten mellan WISC-IV och WISC-V.

Verbalt Index

Likheter

Likheter är ett primärt deltest. Det består som tidigare av 23 uppgifter. Av dessa har 12 uppgifter behållits från WISC-IV, men kan vara något modifierade; 11 uppgifter är nykonstruerade. Kriteriet för att avbryta är nu 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 5).

Ordförråd

Ordförråd är ett primärt deltest. Det består av 23 uppgifter: 4 bilduppgifter (2 uppgifter har behållits från WISC-IV och 2 uppgifter är nykonstruerade) och 19 verbala uppgifter (tidigare 32). Av dessa 19 verbala uppgifter har 8 behållits från WISC-IV och 11 är nykonstruerade. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 5).

Information

Information är ett sekundärt deltest. Det består av 31 uppgifter (tidigare 33). Av dessa har 13 uppgifter behållits från WISC-IV, men kan vara något modifierade; 18 uppgifter är nykonstruerade. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 5).

Förståelse

Förståelse är ett sekundärt deltest. Det består av 19 uppgifter (tidigare 21). Av dessa har 8 behållits från WISC-IV och 11 är nykonstruerade. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 4).

Visuospatialt Index

Blockmönster

Blockmönster är ett primärt deltest. Det består av 13 uppgifter (tidigare 14). En uppgift är nykonstruerad där mönstret är brutet. Förutom tidsbonus finns nu ytterligare en processpoäng, *Blockmönster korrekthet*. Poäng ges på varje uppgift utifrån hur många klossar som är korrekt lagda i slutgiltigt mönster inom tidsgränsen, oavsett om mönstret är korrekt eller inte. Kriteriet för att avbryta är 2 nollpoängssvar i följd (tidigare 3).

Visuella pussel – Nytt

Visuella pussel är ett primärt deltest. Det består av 29 uppgifter. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd.

Barnet ska välja 3 svarsalternativ (av 6) som bildar ett komplett pussel.

Fluid Index

Matriser

Matriser är ett primärt deltest. Det består av 32 uppgifter (tidigare 34). Stimulusbilderna består nu genomgående av geometriska former. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 4 nollpoängssvar i följd eller 4 nollpoängssvar på 5 uppgifter i följd).

Figurvikter – Nytt

Figurvikter är ett primärt deltest. Det består av 34 uppgifter. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd.

Barnet ska välja det svarsalternativ (av 5) som gör att de vågar som presenteras väger lika.

Aritmetik

Aritmetik är ett sekundärt deltest. Det består som tidigare av 34 uppgifter: 5 bilduppgifter (en uppgift har nya stimuli) och 29 verbala uppgifter. De verbala uppgifterna kan ha något modifierade verbala formuleringar men är i stort sett oförändrade. Nytt är att Uppgift 20–34 får repeteras en gång under administreringen. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd (tidigare 4).

Arbetsminnesindex

Sifferrepetition

Sifferrepetition är ett primärt deltest. Det består nu av ytterligare en del, *Sifferrepetition sekvensering*. Innan Sifferrepetition sekvensering administreras ges en kvalificeringsuppgift till barn i åldern 6:0–7:11 år. Barnet ska räkna till åtminstone tre för att delen ska kunna administreras. Som tidigare avbryts respektive del efter 0 poäng på båda försöken i en uppgift. Processpoängen är desamma som tidigare, och kan även beräknas för *Sifferrepetition sekvensering*.

Bildminne – Nytt

Bildminne är ett primärt deltest. Det består av 26 uppgifter. Kriteriet för att avbryta är 3 nollpoängssvar i följd.

Barnet ska under en kort exponeringstid titta på bilder (1–8 stycken), minnas dem och sedan peka ut dem på en svarssida bland 2–12 svarsalternativ. 2 poäng ges om barnet pekar på svarsalternativen i *samma ordning* som de presenterades i. 1 poäng ges om barnet pekar på rätt svarsalternativ men i *fel ordning*. Det finns även två processpoäng: en för antalet stimuli som visas på den sista uppgiften där barnet fick 2 poäng (*Bildminne stimulusomfång*) och en för antalet svarsalternativ på den sista uppgiften där barnet fick 2 poäng (*Bildminne svarsomfång*).

Bokstavs-siffer-serier

Bokstavs-siffer-serier är ett sekundärt deltest. Det består av 10 uppgifter som liksom tidigare omfattar 3 försök vardera. Även kvalificeringsuppgifterna för barn i åldern 6:0–7:11 är desamma. Som tidigare avbryts deltestet efter 0 poäng på 3 försök i en uppgift. Processpoängen är densamma som tidigare.

Snabbhetsindex

Kodning

Kodning är ett primärt deltest. För Kodning A är tidsgränsen 120 sekunder och antalet uppgifter är 75 (tidigare 65). För Kodning B är tidsgränsen 120 sekunder och antalet uppgifter är 117 (tidigare 119). Tidsbonuspoängen har utgått ur WISC-V.

Observera att Kodning har ett annat gränssnitt på Q-interactive.

Symbolletning

Symbolletning är ett primärt deltest. För Symbolletning A är tidsgränsen 120 sekunder. Antalet uppgifter är 40 (tidigare 45). Tidsbonuspoäng ges. En skillnad mot WISC-IV är att i de fall målsymbolen inte finns med i sökgruppen, markeras en N-ruta. För Symbolletning B är tidsgränsen 120 sekunder. Antalet uppgifter är som tidigare 60. En skillnad mot WISC-IV är att i de fall målsymbolen inte finns med i sökgruppen, markeras en N-ruta. Tidsbonuspoäng ges.

Observera att Symbolletning har ett annat gränssnitt på Q-interactive.

Överstrykning

Överstrykning (tidigare Djurletning) består som tidigare av två uppgifter: Uppgift 1 Slumpmässig och Uppgift 2 Strukturerad. Båda uppgifterna har en total råpoäng på 64 (tidigare 68 inkluderande tidsbonuspoäng). Tidsbonuspoäng har utgått ur WISC-V.

Uppdaterad digital scoring och möjlighet till digital administrering

De tidigare scoringprogrammen, vilka installerades lokalt i användarens dator, ersätts successivt med **Q-global**, Pearsons webbaserade plattform för scoring och resultatredovisning. För att generera en resultatsammanställning utifrån en testning med WISC-V utan att behöva använda tabellverken i Manual Del 1, matas råpoängen in i Q-global och en resultatsammanställning genereras. I motsats till WISC-IV, kommer således WISC-V **inte** att ha något scoringprogram på CD-skiva.

WISC-V är (tillsammans med WAIS-IV, samt vissa deltest ur NEPSY-II och D-KEFS), möjligt att administrera digitalt. Pearsons webbaserade plattform **Q-interactive** ger möjlighet till digital bjudning av individualadministrerade test, vilket bland annat innebär att behovet av pappersmaterial kraftigt reduceras. Förutom två iPad behöver WISC-V-användare enbart klossarna till deltestet Blockmönster samt svarshäftet till deltestet Överstrykning.